

**Betreft: VRT-rapportering over de beheersovereenkomst 2016-2020:
activiteiten 2020**

Mijnheer de minister,
Geachte heer Dalle,
Geachte heer Diependaele,

Gelieve in bijlage het evaluatieverslag van de gemeenschapsafgevaardigde te vinden betreffende het VRT-jaarverslag 2020.

Met hoogachting,

Jeroen Tiebout
Gemeenschapsafgevaardigde

Cc. De heer Luc Van den Brande – Voorzitter Raad van Bestuur VRT n.v.
De heer Frederik Delaplace – Gedelegeerd Bestuurder VRT n.v.

Vooraf

Het VRT-jaarverslag 2019 valt onder de Beheersovereenkomst 2016 – 2020 (BHO) die op 21 december 2015 door de Vlaamse Gemeenschap en de VRT werd ondertekend. De BHO bepaalt dat VRT, VRM en gemeenschapsafgevaardigde, cfr. hoofdstuk 5 “Transparantie, rapportering en evolutie”, bladzijde 48 van de beheersovereenkomst 2016-2020, voor 1 juni rapporteren:

“De VRT zal jaarlijks en dit voor 1 juni aan de Vlaamse Regering een door de Raad van Bestuur goedgekeurde nota voorleggen die voor elk van de performantiemaatstaven opgenomen in de beheersovereenkomst aangeeft in hoeverre de vooropgestelde doelstellingen reeds bereikt zijn. De gemeenschapsafgevaardigde stelt eveneens jaarlijks voor 1 juni een evaluatierapport op dat hij voorlegt aan de Vlaamse Regering en waarvan een kopie aan de VRT wordt bezorgd.

De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) oefent een inhoudelijk toezicht uit op de naleving door de VRT van de beheersovereenkomst en rapporteert hierover jaarlijks voor 1 juni aan de Vlaamse Regering. Hij baseert zich hiervoor op de hierna beschreven performantiemaatstaven.

De VRT verbindt zich ertoe hieraan de nodige medewerking te verlenen. De VRM en de VRT bepalen gezamenlijk de meetsystemen voor de performantiemaatstaven. Het rapport van de VRM wordt gestuurd aan de Vlaamse Regering met een kopie aan de VRT. Vertrouwelijke gegevens, waaronder persoonsgebonden of concurrentieel-strategisch belangrijke informatie kunnen niet gepubliceerd worden.

Zoals bepaald in artikel 21 van het mediadecreet, legt de Vlaamse Regering jaarlijks de nota van de VRT, samen met het evaluatierapport van de gemeenschapsafgevaardigde en het rapport van de VRM voor aan het Vlaams Parlement en dit voor 30 september. De gedelegeerd bestuurder van de VRT licht de jaarlijkse rapportering mondeling toe in de bevoegde commissie van het Vlaamse Parlement.”

Onderhavig evaluatierapport van de gemeenschapsafgevaardigde is gebaseerd op het VRT jaarverslag 2020.

Doelstellingen uit de BHO: performantie, de besprekingen ervan in de raad van bestuur (met o.a. toelichting van Ernst & Young), het Auditcomité en bijkomende toelichtingen verstrekt door de diensten van de VRT.

Tot de beschikbare en relevante informatie behoort eveneens de evaluatie van de gegevensintegriteit van het jaarrapport door de interne audit van de VRT, en de verslagen van de commissaris-revisor.

Evaluatie-aanpak

Het jaarrapport 2020 hanteert een quasi vergelijkbare indeling met 2016, cfr. de bepalingen, accenten en opdelingen van de BHO 2016-2020.

Sinds 2012 wordt, cfr. de bepalingen van de nieuwe BHO 2016-2020 en aan de hand van de opdeling in SD's en OD's, meer informatie dan de vorige jaren vrijgegeven.

Hiermee wil de VRT, mede op uitdrukkelijke vraag van de Vlaamse overheid, tegemoet komen aan de recurrente oproep vanwege alle stakeholders, waaronder onder meer het Vlaams Parlement, tot grotere transparantie en informatieverstrekking vanwege de VRT.

Het jaarverslag 2020 bevat een hoge graad van detaillering zodat opvolging accurater doch ook omvangrijker wordt. Ook de opdeling van de inkomsten via financieringspijlers, met additionele informatie wat betreft institutionele financiering en productplaatsing, komt de transparantie ten goede.

Het jaarrapport wordt verspreid op elektronische wijze, naast een beperkt aantal officiële printversies voor de belangrijkste stakeholders.

De doelstellingen worden hieronder, cfr. het VRT-jaarrapport 2019 en de in de BHO opgelijste SD's en OD's, onder volgende punten gegroepeerd:

1. Voor iedereen relevant
2. Informatie, cultuur & educatie prioritair
3. Publieke meerwaarde voor ontspanning en sport
4. De aanbodsmerken en VRT als koepelmerk
5. Toekomstgericht en innovatief
6. Samenwerking
7. Efficiëntie en wendbare organisatie
8. Deugdelijk Bestuur
9. Financiële resultaten
10. Overzicht rapportering op strategische doelstellingen

Dit jaarverslag is evenwel laatste van de BHO 2016-2020. Met de nieuwe BHO 2021-2025 wordt ook de inhoud van toekomstige jaarverslagen herbekeken. Hierbij zal de focus gelegd worden op de essentie van de VRT-activiteiten, beschrijven waar de VRT prioritair zal op inzetten en een rapportering over de KPI's en andere wettelijke verplichtingen.

Inhoudelijk heeft de publieke omroep zijn maatschappelijke rol vervuld. Budgettair is er voor 2020 slechts een zeer beperkte afwijking ten opzichte van het beoogd resultaat van de Beheersovereenkomst (-897.000 euro). Over de gehele looptijd van de beheersovereenkomst werden de budgettaire afspraken volledig gerespecteerd: het cumulatief managementresultaat bedraagt +124.000 euro over de periode 2016-2020.

Voor een gedetailleerde toelichting van bovenstaande doelstellingen verwijs ik graag naar het jaarverslag zelf waar alle facts & figures terug te vinden zijn.

Conclusie

Dit jaarverslag, waarin een apart hoofdstuk is gewijd aan de realisatie van de performantiecriteriën, dient complementair door de gemeenschapsafgevaardigde en de VRM te worden geëvalueerd.

Begin 2020 werd een einde gesteld aan de samenwerking met de toenmalige gedelegeerd bestuurder en de directeur media. Frederik Delaplace werd in juni aangeduid als nieuwe afgevaardigd bestuurder. Eind november werd toenmalig gemeenschapsafgevaardigde Rudi De Kerpel vervangen door Jeroen Tiebout.

Na constructieve gesprekken tussen de Vlaamse Regering en de VRT werd een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten voor de periode 2021-2025 'Media die er echt toe doen' en zal de basis vormen voor de toekomstige jaarverslagen.

Met het VRTRN2030 project wil de VRT uitgroeien tot een moderne mediaorganisatie met 'programma's' die er écht toe doen. Het bestaat uit 5 pijlers die de richting van het toekomstige beleid aanwijzen nl. digitale groeisproming, smaakverbredend, samenwerken, nieuwe inkomstenmodellen en wendbaar en efficiënt

De VRT bereikte in 2020 (net zoals in 2019) wekelijks 90,2 % van de Vlamingen tov een 75% target. Dagelijks luisterden 2.970.097 Vlamingen naar VRT-radio, keken 2.762.049 mensen naar de VRT-televisie en kende het een explosieve groei op haar digitale platformen met een stijging van 40% tot 2.080.588 unieke bezoekers op de VRT-digitale platformen.

Zowel op als naast het scherm wil de VRT een spiegel zijn van de Vlaamse samenleving. In 2020 waren 41,4% van de (sprekende) actoren vrouwen, het aantal nieuwe Vlamingen bedroeg 8,4% en 1,5% waren mensen met een beperking waardoor alle doelstellingen gerealiseerd werden.

In 2020 was de nood aan betrouwbare informatie nog groter dan voorheen. De publieke omroep kwam daaraan tegemoet. 72,6% van de Vlamingen had (veel) vertrouwen in het nieuwsaanbod op VRT-radio, 75,4% in het nieuwsaanbod op VRT-televisie en 71,4% in Vrtnws.be.

In deze corona periode werd de cultuursector hard getroffen. De VRT bleef zich inzetten, over haar netten heen, om cultuur toegankelijk te blijven houden voor alle Vlamingen met waar mogelijk ook eigen acties en evenementen.

Met evenementen als het Feest van de Vlaamse Gemeenschap, herdenkingsprogramma's als Ten oorlog - De bevrijding van Vlaanderen en VRT-acties die de Vlaamse culturele rijkdom belichtten, zoals Klara on tour en Het boekenfeest, of de solidariteit in de Vlaamse samenleving stimuleerden, zoals De warmste week, Helden van de dag en de Move tegen pesten bouwt de VRT mee aan de Vlaamse identiteit.

Daarnaast zette de VRT extra in op de lokale artiesten en muziekgroepen en ondersteunde hen zo tijdens de coronacrisis. 26,3% van alle van de totale muziektijd kwam zo van Vlaamse muziekproducties.

Tijdens en na de lockdown zette de VRT extra in op een educatief aanbod voor de brede bevolking op al haar platformen. Zo bracht bijvoorbeeld Zomerschool.Vlaanderen in augustus drie weken lang 100 virtuele lessen voor kinderen van de lagere school. Die werden aangeboden via Eén, Vrtnu.be, Ketnet.be, de Ketnet-app en Www.Zomerschool.Vlaanderen en ter beschikking gesteld op platformen voor leerkrachten (zoals KlasCement en Het Archief voor Onderwijs).

De VRT NU-app werd in 2020 1.133.399 keer gedownload. Eind 2019 was dat nog maar 618.680 keer. Een quasi verdubbeling dus die in coronatijden niet onverwacht te noemen is. En bij het aantal gestarte video's stellen we een stijging vast met bijna 70% tot 120.708.377.

De coronacrisis impacteerde in 2020 de Vlaamse productie- en facilitaire sector. Tal van geplande producties (bestedingen vanuit de VRT) konden niet doorgaan zoals voorzien: sommige producties werden uitgesteld, voor andere werd het productieproces volledig aangepast (zowel op het vlak van inhoud als op productievlak). Dankzij het Vlaams noodfonds corona kon de VRT extra bestellingen plaatsen bij de Vlaamse productie- en facilitaire sector. Zo werd toch nog 18,48% of 62,1 miljoen euro van haar totale inkomsten besteed aan die sector.

Ik wens mijn voorgedijministers Benjamin Dalle en Matthias Diependaele te danken voor het gestelde vertrouwen. Mijn voorganger voor het geleverde werk. Dank aan de voorzitter, de gedelegeerd bestuurder en de leden van de Raad van Bestuur voor de fijne samenwerking in de tot nu toe korte periode die enkel digitale ontmoetingen kende. Een speciaal woord van dank aan Hilde Cobbaut die me wegwijs maakte en op weg hielp met alle geplogenheden eigen aan deze functie.

Jeroen Tiebout
Gemeenschapsafgevaardigde bij de VRT
Media & Financiën